

Prædiken til 17. søndag efter Trinitatis

Mark. 2, 14-22

Anden tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Markus:

Da Jesus gik videre, så han Levi, Alfæus' søn, sidde ved toldboden, og han sagde til ham: »Følg mig!« Og han rejste sig og fulgte ham. Senere sad Jesus til bords i hans hus, og mange toldere og syndere sad til bords sammen med ham og hans disciple, for der var mange, som fulgte ham. Da de skriftkloge blandt farisæerne så, at han spiste sammen med syndere og toldere, spurgte de hans disciple: »Hvorfor spiser han sammen med toldere og syndere?« Men da Jesus hørte det, sagde han til dem: »De raske har ikke brug for læge, det har de syge. Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere.« Johannes' disciple og farisæerne holdt faste. Da kom der nogle til ham og spurgte: »Hvorfor faster Johannes' disciple og farisæernes disciple, men dine disciple faster ikke?« Jesus svarede dem: »Kan brudesvendene faste, mens brudgommen er sammen med dem? Så længe de har brudgommen hos sig, kan de ikke faste. Men der kommer dage, da brudgommen er taget fra dem, og den dag skal de faste. Ingen sætter en lap af ukrympet stof på en gammel kappe; for så river den nye lap det gamle i stykker, og hullet bliver værre. Og ingen fylder ung vin på gamle lædersække; for så sprænger vinen sækkene, og både vin og sække ødelægges. Nej, ung vin på nye sække!«

Markusevangeliet 2,14-22

Vi er alle lige for vor Herre, hedder det. I kristendommen gøres der ikke forskel på nogen – og enhver som angrrer, kan få tilgivelse. Sådan er det ikke ude i samfundet. Her har vi regler, der skal overholdes – gør vi ikke det, må enhver bære sin straf. Vi lever i et retssamfund, og skønt der findes eksempler på at man frafalder en straf eller lader nåde gå få ret, forventer vi, at dem, der forbryder sig mod os og mod landets love, bliver straffet.

På et højere plan findes også en lov. Guds lov. De ti Bud. Ifølge Det Gamle Testamente, er det en lov, der stammer fra Gud selv – men De ti Bud rummer noget, der er så grundlæggende for alt menneskeligt, at de fleste er enige om, at De ti Bud i udstrakt grad kan accepteres af alle – uanset om man er kristen eller ej. Og der findes lignende bud i mange andre religioner.

De ti Bud skal man som minimum holde sig til, hvis man vil være et godt menneske – bryder man De ti Bud, fortjener man både Guds og menneskers straf. Det var oplægget, da Gud via Moses mennesker De ti Bud – og det er også hvad mange mennesker finder ret og rimeligt.

Jesus skærpede loven med det dobbelte kærlighedsbud, hvor det hedder: Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl, og du skal elske næsten som dig selv. Det lyder ikke umiddelbart så svært – men hvad betyder buddet egentlig?

Det siger, at man altid skal sætte det andet menneske før sig selv og sine egne behov, og det er slet ikke nemt – for vi mennesker er på en eller anden

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 729, 123. årgang
Oktober 2022
ISSN 0901-2214

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk
- her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
4193 9000
vartov@vartov.dk

måde forprogrammeret til altid at tænke på os selv først. Ja, vi kan slet ikke leve som mennesker og fungere i samfundet, hvis ikke vi sørger for os selv og passer vores ting. Dermed er det også givet, at vi ikke altid kan leve efter Guds lov.

Næstekærlighedsbuddet er umuligt at holde til punkt og prikke. Det er der nemlig kun én der kan, og det er Gud selv. – Men hvad så? – er vi så bare dårlige mennesker, som fortjener Guds straf? – Ja, set ud fra næstekærlighedens perspektiv har vi sådan set ikke noget at prale med! Det lyder ikke særligt opmuntrende, og man kan med rette spørge om kristendommen bare vil have os til at dukke nakken som filosofen Friedrich Nietzsche sagde?

Nej, det er ikke meningen at vi skal bøje nakken – men næstekærlighedsbuddet minder os om, at ingen af os er fuldkomne og perfekte, og derfor skal vi heller ikke tro os bedre end andre. Vi skal ikke tro at vi kan ”frelse os selv” – for når det kommer til stykker, har vi alle brug for Gud – og for hinanden

Den første fortælling om Jesus i dagens evangelium handler om Jesus, der spiser middag med Levi, Alfæus´ søn. Til stor forargelse for farisæerne, som vi hører. Farisæerne var netop mennesker, som havde ganske høje tanker om sig selv. De var optaget af at overholde De ti Bud og Moseloven til punkt og prikke, de stræbte efter at være retfærdige i Guds øjne – og anså nok sig selv som lidt bedre end andre mennesker. Levi derimod var tolder. Det var en indbringende karriere, men som tolder arbejdede han for den romerske besættelsesmagt, og tolderne var kendt for ikke bare at inddrive høje skatter til romerne – de udnyttede også deres landsmænd til egen økonomisk fordel. Tolderen Levi var med andre ord alt andet end retfærdig og næstekærlig; han forbrød sig strengt mod De ti Bud – og derfor mente farisæerne ikke, at Jesus burde have noget med ham at gøre.

Jesus svarer, at han ikke er kommet for at kalde retfærdige men syndere, og at de raske ikke har brug for læge, men det har de syge. Samtidig med at Jesus skærper Guds lov ved at sige at vi altid og under alle forhold skal sætte næsten foran os selv, indfører han dermed en form for amnesti: det er det

vi i kristendommen kalder NÅDE. Nåden består ikke i at alt er lige meget, eller i at han sætter loven ud af kraft. Men Jesus viser en ny vej at gå. Tolderen Levi var efterhånden blevet vant til at ingen gad have noget med ham at gøre, han var blevet forhærdet i sit hjerte og han så formentlig ikke andre muligheder i livet end bare at skrabe endnu mere rigdom til sig og leve som romernes håndlanger.

Nu møder Jesus Levi helt uden fordomme – det vil sige han dømmer ham ikke for det han har gjort, men ser ham, som et menneske i nød. Det er det nye. At vi skal se på det andet menneske uden at dømme og fordømme, og vi skal tilgive, hvilket aldrig er nemt. Det kristne evangelium prædiker tilgivelse for ethvert menneske – uanset hvad og hvem vi er.

Tilgivelsen koster os ikke noget, om man så må sige, men tilgivelsen står heller aldrig alene. Når Jesus tilgiver, sker det altid med en opfordring til at følge ham eller om at gå ud i livet og leve. Tilgivelsen handler altså ikke om straf eller om at glemme – tilgivelsen handler om en ny begyndelse i livet. Sådan blev det også for toldereren Levi, som blev Jesu discipel.

Ethvert menneske kan finde nåde for Gud. Selv den som intet menneske kan tilgive. Det er det, den norske forfatter Karl Ove Knausgård kalder ”det forskelsløse”: at vi alle – uden forskel – finde nåde for Guds øjne. Det uskyldige lille barn, den gode ægteemand, men også terroristen og den mest grusomme diktator. Det er det mest radikale ved kristendommen, at nåden ikke gør forskel. Enhver af os har til tider brug for Gud og for trøst og livsmød, og Han tager imod enhver der rækker ud efter ham, uanset hvad vi har bedrevet i dette liv.

Amen.

Dorthe Ahlburg Tofte-Hansen

Dalum sogn

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 3: Lovsynger Herren, min mund og mit indre

Nr. 750: Nu titte til hinanden de favre blomster små

Nr. 385: Op, alle folk på denne jord

Nr. 320: Midt iblandt os er Guds rige

Nr. 728: Du gav mig, o Herre, en lod af din jord